

/Πρόδρομα Θέματα Ηθικής του Αθλητισμού

Η διερεύνηση των θεμελιωδών φιλοσοφικών ζητημάτων που διαμορφώνουν την ηθική του αθλητισμού

Ο Ρόλος του Αθλητισμού στη Σύγχρονη Κοινωνία

Καθολική Επίδραση

Ο αθλητισμός και τα σπορ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων σε όλο τον κόσμο. Η επίδρασή του εκτείνεται πολύ πέρα από τα γήπεδα και τις αίθουσες αγώνων.

Πολλοί συμμετέχουν ενεργά ως αθλητές, αλλά ακόμη περισσότεροι ως θεατές. Ακόμα και όσοι δεν ασχολούνται άμεσα επηρεάζονται από τις πολιτισμικές του διαστάσεις.

Πολιτισμική Σημασία

Η επίδραση του αθλητισμού στον πολιτισμό μας είναι βαθιά και πολυεπίπεδη. Διαμορφώνει αξίες, στάσεις και κοινωνικές συμπεριφορές.

Λόγω αυτής της καθολικής σπουδαιότητας, εγείρονται σημαντικά ζητήματα ηθικής που απαιτούν προσεκτική φιλοσοφική εξέταση.

Θεμελιώδη Ερωτήματα Ηθικής στον Αθλητισμό

Σημασία και Έμφαση

Πρέπει να δίνεται τόση σημασία στον αθλητισμό; Μήπως δίνεται υπερβολική έμφαση στη νίκη και στον ανταγωνισμό;

Κανόνες και Δικαιοσύνη

Γιατί δεν πρέπει να «κλέβουμε» σε ένα παιχνίδι; Τι καθιστά ανήθικη τη χρήση ντόπινγκ για την ενίσχυση της απόδοσης;

Αξίες και Προτεραιότητες

Θα πρέπει να στοχεύουμε περισσότερο στην αριστεία ή να δώσουμε μεγαλύτερη αξία στη συμμετοχή;

Τρία Προκαταρκτικά Θέματα

Στο πλαίσιο της ηθικής φιλοσοφίας του αθλητισμού υπάρχουν τρία θέματα που πρέπει να συζητηθούν προκαταβολικά, καθώς διαμορφώνουν το θεωρητικό πλαίσιο για κάθε περαιτέρω ανάλυση.

01

Ηθικός Σκεπτικισμός

Οι θέσεις που αμφισβητούν τη δυνατότητα γνώσης των ηθικών αληθειών

02

Ηθικός Σχετικισμός

Οι θέσεις που τονίζουν την πολιτισμική μεταβλητότητα των ηθικών κανόνων

03

Ηθικές Θεωρίες

Τα θεωρητικά πλαίσια που έχουν αξιοποιηθεί στον χώρο του αθλητισμού

Ηθικός Σκεπτικισμός και Ηθικός Σχετικισμός

Ο ηθικός σκεπτικισμός και ο ηθικός σχετικισμός αποτελούν κομβικά ζητήματα στην ηθική λόγω των θεμελιωδών επιπτώσεών τους στον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύουμε, διαπραγματευόμαστε και εφαρμόζουμε ηθικά πρότυπα και κρίσεις σε διάφορα πλαίσια.

Αυτά τα δύο φιλοσοφικά ρεύματα προκαλούν θεμελιώδεις ερωτήσεις για τη φύση της ηθικής γνώσης και την καθολικότητα των ηθικών αξιών.

Τι Είναι ο Ηθικός Σκεπτικισμός;

Βασικός Ορισμός

Ο ηθικός σκεπτικισμός αρνείται ότι μπορούμε να γνωρίζουμε αν οι ηθικές πεποιθήσεις ή οι ισχυρισμοί είναι δικαιολογημένοι.

Αμφισβητεί την ιδέα ότι κάποιες πεποιθήσεις είναι πιο λογικές και πιο υπερασπίσιμες από άλλες.

Θεμελιώδης Πρόκληση

Αμφισβητεί την ύπαρξη απόλυτων, καθολικών ηθικών αληθειών και θέτει υπό αμφισβήτηση τα ίδια τα θεμέλια της ηθικής θεωρίας.

Υποδηλώνει ότι οι ηθικές πεποιθήσεις μπορεί να μην αντιστοιχούν σε καμία αντικειμενική ηθική πραγματικότητα.

Επιχειρήματα Υπέρ του Ηθικού Σκεπτικισμού

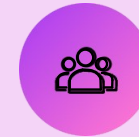
Κριτική Σκέψη

*Ενθαρρύνει την κριτική σκέψη
αμφισβητώντας την έννοια των απόλυτων,
καθολικών ηθικών αληθειών*

Ανθρώπινη Ατέλεια

*Αναγνωρίζει πως η ανθρώπινη κατανόηση και
συλλογιστική είναι εγγενώς ελαττωματικές*

Κοινωνική Διαμόρφωση

*Επισημαίνει ότι οι ηθικές πεποιθήσεις μας
συχνά επηρεάζονται από προκαταλήψεις,
συναισθήματα και κοινωνική διαμόρφωση*

Θετικός Σκεπτικισμός: Ένα Εργαλείο Κριτικής

Στη βάση των επιχειρημάτων υπέρ του ηθικού σκεπτικισμού, έχει προκύψει ένα είδος σκεπτικισμού που μας προειδοποιεί να μην αποδεχόμαστε τις απόψεις των άλλων τοις μετρητοίς, αλλά να εξετάζουμε αν αυτές είναι καλά τεκμηριωμένες.

Θετικά Αποτελέσματα

- Αναγκάζει τους φιλοσόφους να υπερασπιστούν αυστηρά τη βάση των ηθικών ισχυρισμών
- Οδηγεί σε βαθύτερη φιλοσοφική έρευνα
- Συμβάλλει σε πιο αξιόπιστα ηθικά πλαίσια

Μεθοδολογική Αξία

Αυτό το είδος σκεπτικισμού λειτουργεί ως μεθοδολογικό εργαλείο που προάγει την ακρίβεια και την τεκμηρίωση στην ηθική επιχειρηματολογία.

Κριτικές στον Ηθικό Σκεπτικισμό

→ Απουσία Ηθικής Άγκυρας

Από τη στιγμή που αρνείται την ύπαρξη οποιωνδήποτε αντικειμενικών ηθικών αληθειών, αφήνει τα άτομα και τις κοινωνίες χωρίς μια σταθερή άγκυρα που να καθοδηγεί τις πράξεις τους

→ Ηθικός Μηδενισμός

Η απουσία σταθερών ηθικών αρχών μπορεί να οδηγήσει σε ηθικό μηδενισμό, όπου καμία αξία δεν έχει πραγματική σημασία

→ Κοινωνική Διάλυση

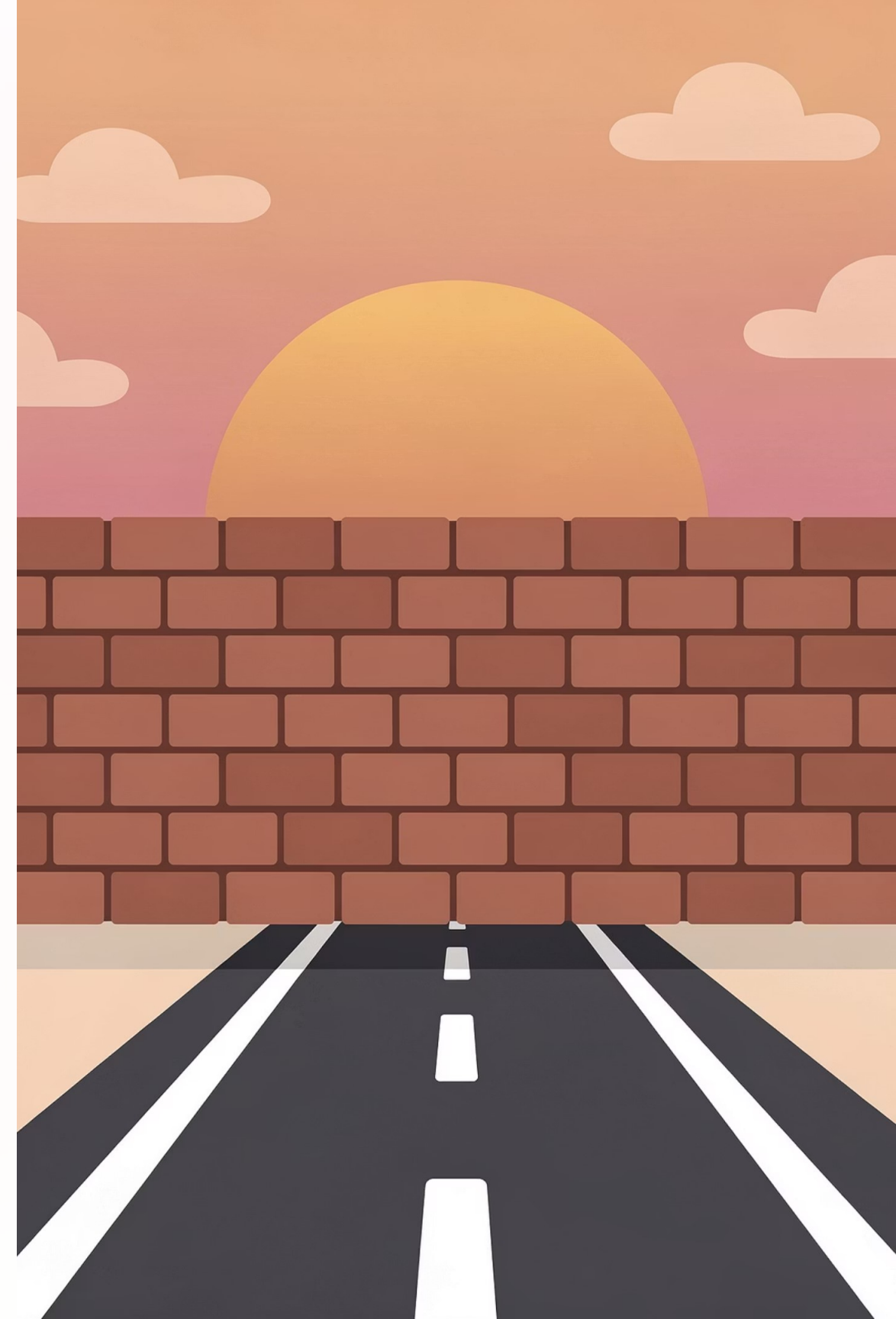
Ο ηθικός σκεπτικισμός μπορεί να οδηγήσει τα άτομα σε ηθική αδιαφορία και εντέλει να υπονομεύσει την κοινωνική συνοχή

Ακραίος Ηθικός Σκεπτικισμός

📄 **Κρίσιμη Παρατήρηση:** Αυτό το ακραίο είδος του σκεπτικισμού αμφισβητεί αν είναι καν δυνατόν, έστω και καταρχήν, να παράσχουμε αποδείξεις ή ορθολογική υποστήριξη για τις ηθικές απόψεις μας.

Αν ισχύει αυτός ο ακραίος ηθικός σκεπτικισμός, τότε δεν έχει κανένα νόημα να συνεχίσουμε τη διερεύνησή μας.

Αυτή η ακραία μορφή αμφισβητεί την ίδια τη δυνατότητα ηθικού διαλόγου και επιχειρηματολογίας, θέτοντας θεμελιώδη ερωτήματα για την αξία της ηθικής φιλοσοφίας.

Από τον Σκεπτικισμό στον Σχετικισμό

Ένας από τους κύριους «δρόμους» για να οδηγηθούμε στον ηθικό σκεπτικισμό είναι ο ηθικός σχετικισμός. Η σχέση αυτή είναι κρίσιμη για την κατανόηση των σύγχρονων ηθικών συζητήσεων.

1

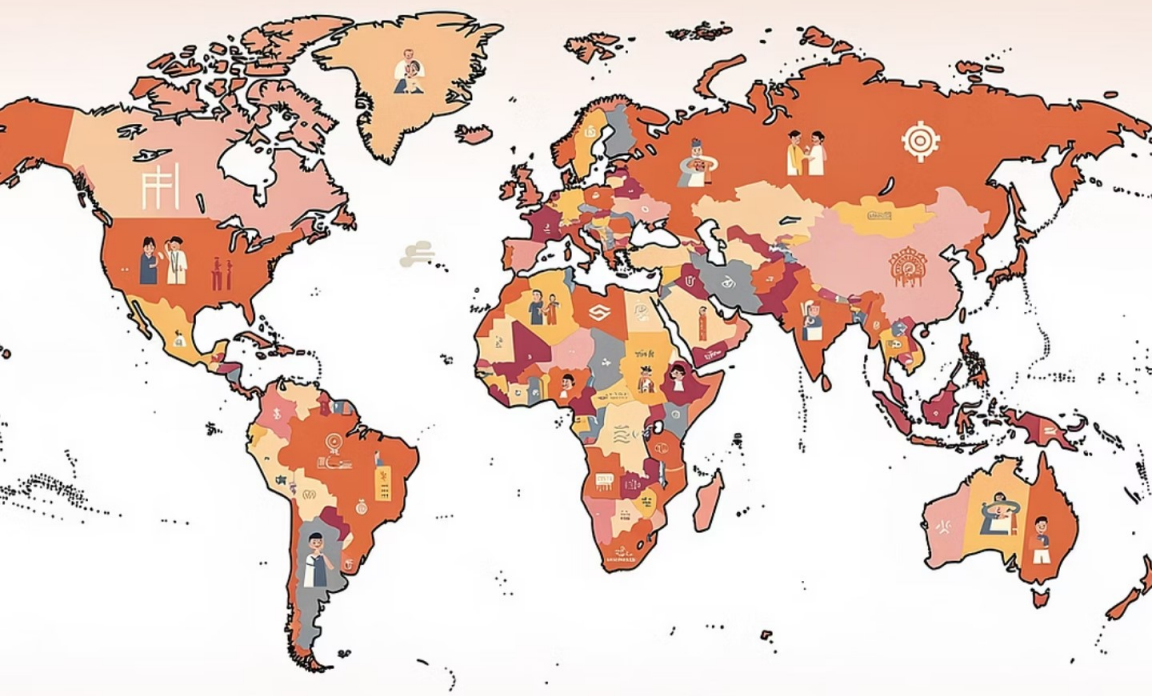
Ηθικός Σχετικισμός

Διαφορετικοί πολιτισμοί έχουν διαφορετικούς ηθικούς κανόνες

2

Ηθικός Σκεπτικισμός

Δεν υπάρχουν αντικειμενικές ηθικές αλήθειες

Τι Είναι ο Ηθικός Σχετικισμός;

Ο ηθικός σχετικισμός αναγνωρίζει τη μεταβλητότητα των ηθικών κανόνων σε διαφορετικούς πολιτισμούς και ατομικές προοπτικές.

Τονίζει ότι αυτό που θεωρείται «ηθικό» μπορεί να διαφέρει σημαντικά ανάλογα με τα πολιτιστικά, ιστορικά ή προσωπικά πλαίσια.

Παράδειγμα στον Αθλητισμό

Στον κόσμο του αθλητισμού ορισμένοι πολιτισμοί μπορεί να έχουν διαφορετικές αντιλήψεις για το ευ αγωνίζεσθαι (fair play).

Επιχειρήματα Υπέρ του Ηθικού Σχετικισμού

1

Ανεκτικότητα και Κατανόηση

Προάγει την κατανόηση και την ανεκτικότητα μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών, αναγνωρίζοντας την εγκυρότητα διαφορετικών ηθικών συστημάτων

2

Ευελιξία και Προσαρμογή

Επιτρέπει στις κοινωνίες να προσαρμόζουν τις ηθικές κρίσεις τους με βάση τις μοναδικές τους συνθήκες και προκλήσεις

3

Παγκοσμιοποίηση

Αποκτά μεγαλύτερη σημασία σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο όπου οι διαπολιτισμικές αλληλεπιδράσεις είναι κοινός τόπος

Η Αξία του Σχετικισμού στη Σύγχρονη Εποχή

Ο ηθικός σχετικισμός, αποδεχόμενος πως η ηθική εξελίσσεται μαζί με τις κοινωνικές δομές, τις παραδόσεις και τις συλλογικές ανάγκες, επιτρέπει την κοινωνική προσαρμοστικότητα αντί της άκαμπτης εμμονής σε απόλυτα.

Διαπολιτισμική Συνεργασία

Η κατανόηση του ηθικού σχετικισμού μπορεί να προωθήσει την ανεκτικότητα και τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών ομάδων

Διάλογος και Επικοινωνία

Ενισχύει τον διάλογο και μειώνει τις συγκρούσεις που προκύπτουν από ηθικές παρεξηγήσεις

Στοχαστική Προσέγγιση

Μας προκαλεί να ασχοληθούμε πιο στοχαστικά με ηθικά διλήμματα και να αναπτύξουμε πιο περιεκτικά ηθικά συστήματα

Το Κρίσιμο Ερώτημα

Μήπως ο ηθικός σχετικισμός συνεπάγεται ηθικό σκεπτικισμό;

Με άλλα λόγια, εφόσον υπάρχει μεταβλητότητα των ηθικών κανόνων εξαιτίας κοινωνικών, πολιτισμικών και ατομικών διαφορών, μήπως αυτό συνεπάγεται ότι δεν υπάρχουν αντικειμενικές ηθικές αλήθειες;

Για να αξιολογήσουμε αυτό το επιχείρημα, χρειάζεται να εξετάσουμε ποιες γενικές προϋποθέσεις πρέπει να πληροί για να είναι αποδεκτό.

Προϋποθέσεις Έγκυρου Επιχειρήματος

Εάν οι προκείμενες ενός επιχειρήματος πρόκειται να δικαιολογήσουν ένα συμπέρασμα, απαιτείται να ικανοποιούνται δύο θεμελιώδεις προϋποθέσεις:

Προϋπόθεση 1

Αληθείς Προκείμενες

Οι προκείμενες πρέπει να είναι αληθείς για να μπορέσουν να δικαιολογήσουν το συμπέρασμα

Προϋπόθεση 2

Λογική Συνάφεια

Οι προκείμενες πρέπει να είναι λογικά συναφείς με το συμπέρασμα – διαφορετικά το συμπέρασμα δεν θα μπορούσε να προκύψει

Ανάλυση του Επιχειρήματος

Προκείμενη

Οι ηθικοί κώδικες διαφορετικών πολιτισμών και ομάδων συγκρούονται

Συμπέρασμα

Κανένα σύνολο ηθικών κρίσεων ή αρχών δεν μπορεί να είναι σωστό, λογικό ή δικαιολογημένο

Πρέπει να εξετάσουμε: Είναι η προκείμενη αληθής; Προκύπτει το συμπέρασμα από την προκείμενη;

Είναι η Προκείμενη Αληθής;

Το Ερώτημα

Συγκρούονται οι ηθικοί κανόνες διαφορετικών πολιτισμών και ομάδων;

Υπάρχει το ενδεχόμενο πίσω από τη φαινομενική διαφωνία να υπάρχει βαθύτερη συμφωνία σε κάποια ηθικά θεμελιώδη αξία.

Παράδειγμα

Μια κοινωνία πιστεύει ότι οι ηλικιωμένοι πρέπει να απομακρύνονται από την ομάδα όταν δεν μπορούν πλέον να συνεισφέρουν, αλλά μια άλλη διαφωνεί.

Φαινομενικά υπάρχει διαφωνία, αλλά και οι δύο μπορεί να μοιράζονται τη θεμελιώδη αξία της επιβίωσης της ομάδας.

Βαθύτερη Συμφωνία Κάτω από Επιφανειακές Διαφορές

❏ **Κρίσιμη Διάκριση:** Η διαφωνία μπορεί να προκύπτει γιατί η πρώτη κοινωνία είναι πάμπτωχη και αδυνατεί να προσφέρει προστασία στους ηλικιωμένους ενώ η δεύτερη είναι πλούσια και μπορεί.

Αυτό υποδηλώνει ότι η φαινομενική ηθική διαφωνία μπορεί να αντανakλά διαφορετικές πρακτικές εφαρμογές κοινών βασικών αξιών, όχι θεμελιώδη διαφωνία στις ίδιες τις αξίες.

Επομένως, ακόμη και αν δεχθούμε ότι δεν υπάρχουν καθολικά αποδεκτές αξίες ή ηθικές αρχές και συνεπώς η προκείμενη είναι αληθής, παραμένει το ερώτημα: προκύπτει το συμπέρασμα από την προκείμενη;

Διαφωνία δεν Σημαίνει Απουσία Αλήθειας

Το γεγονός ότι διαφωνούμε σε κάτι δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει λύση στη διαφωνία μας.

Παράδειγμα από τη Φυσική

Ορισμένοι πιστεύουν ότι η Γη είναι επίπεδη και άλλοι ότι είναι στρογγυλή, αλλά αυτό από μόνο του δεν τεκμηριώνει ότι δεν υπάρχει σωστή απάντηση σχετικά με το σχήμα της Γης.

Κρίσιμη Παρατήρηση

Η διαφωνία από μόνη της δεν αρκεί για να δείξει ότι δεν υπάρχουν ορθολογικοί τρόποι έρευνας, πόσο μάλλον ότι δεν επαρκούν για την επίλυση ενός συγκεκριμένου ζητήματος.

Συμπέρασμα: Σχετικισμός vs Σκεπτικισμός

Ο ηθικός σχετικισμός δεν οδηγεί στον ηθικό σκεπτικισμό

Στη βάση όλων των παραπάνω, ο ηθικός σχετικισμός δεν οδηγεί αναγκαστικά στον ηθικό σκεπτικισμό. Οι ηθικές διαφωνίες μεταξύ πολιτισμών δεν αποδεικνύουν την απουσία αντικειμενικών ηθικών αληθειών.

Περιγραφικός Σχετικισμός

Η υπόθεση ότι υπάρχουν διάχυτες και ανεπίλυτες ηθικές διαφωνίες

Μεταηθικός Σχετικισμός

Οι ηθικοί ισχυρισμοί αξιολογούνται μόνο σχετικά με συγκεκριμένα πρότυπα

Ο περιγραφικός σχετικισμός δεν συνεπάγεται αναγκαστικά τον μεταηθικό σχετικισμό.

Επίλογος: Η Αξία της Ηθικής Έρευνας

Επομένως, οι ηθικές διαφωνίες μεταξύ πολιτισμών ή άλλων ειδών ομάδων δεν θα πρέπει να μας αποτρέπουν από το να ασχοληθούμε με μια ηθική έρευνα που αποσκοπεί στην ορθολογική κριτική και αξιολόγηση των ηθικών αξιώσεων στον αθλητισμό ή αλλού.

Η πολιτισμική μεταβλητότητα δεν αποκλείει τη δυνατότητα ορθολογικής ηθικής συζήτησης και αξιολόγησης.

Mike McNamee: Sports, Virtues and Vices

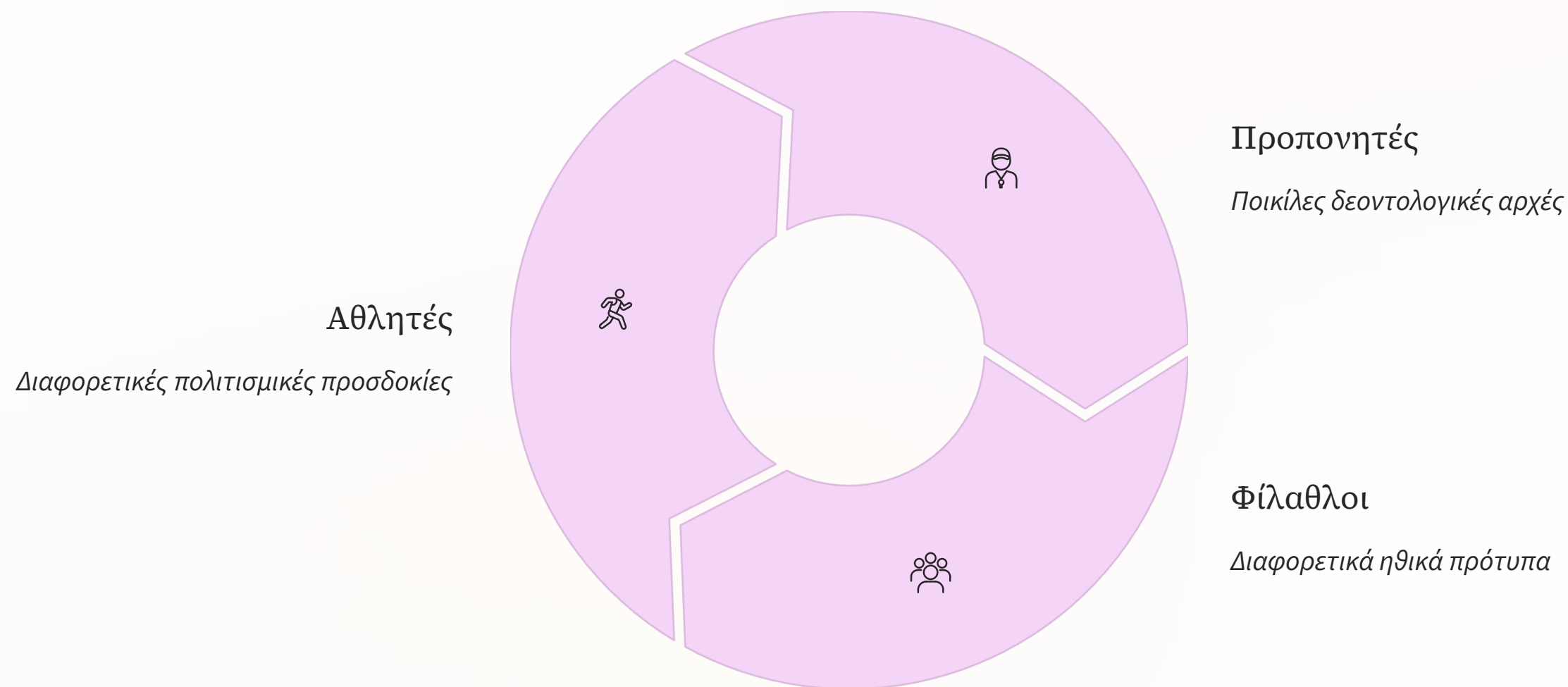

*Ο Mike McNamee στο βιβλίο του με τίτλο *Sports, Virtues and Vices: Morality Plays* (Αθλητισμός, αρετές και κακίες) παρέχει μια προσεκτική εξέταση του ηθικού σκεπτικισμού και του ηθικού σχετικισμού, ιδιαίτερα στο πλαίσιο του αθλητισμού.*

Πρεσβεύει ότι ο σκεπτικισμός μπορεί να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη σε σταθερές ηθικές αρχές και ο σχετικισμός μπορεί να ενθαρρύνει μια πιο συγκυριακή κατανόηση της ηθικής.

Διαπολιτισμικές Προκλήσεις στον Αθλητισμό

Αυτή η διπλή ανάλυση είναι ζωτικής σημασίας στον αθλητισμό, όπου συχνά συμβαίνουν παγκόσμιες αλληλεπιδράσεις και όπου αθλητές, προπονητές και φίλαθλοι με διαφορετικό υπόβαθρο έρχονται σε επαφή.

Συχνά συγκρούονται για διαφορετικές ηθικές και δεοντολογικές προσδοκίες, καθιστώντας την επίγνωση τόσο του ηθικού σκεπτικισμού όσο και του ηθικού σχετικισμού απαραίτητη.

Η Συνεισφορά του McNamee

Ο McNamee χρησιμοποιεί αυτή τη συζήτηση για να υποστηρίξει ότι η επίγνωση τόσο του ηθικού σκεπτικισμού όσο και του ηθικού σχετικισμού είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των ηθικών προκλήσεων στον αθλητισμό.

Βαθύτερη Κατανόηση

Αυτή η επίγνωση προάγει μια βαθύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι ηθικές αποφάσεις στον αθλητισμό επηρεάζονται από ποικίλες και μερικές φορές αντικρουόμενες πολιτισμικές αξίες

Πρακτική Εφαρμογή

Βοηθά στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων ηθικών διλημάτων που προκύπτουν σε διαπολιτισμικά αθλητικά περιβάλλοντα

ΕΝΟΤΗΤΑ 9.2

Ποιος Δικαιούται να Ομιλεί;

Το ερώτημα της αρχής είναι κρίσιμο για την ηθική του αθλητισμού: Μπορεί κάποιος που βρίσκεται εκτός μιας κοινωνικής πρακτικής να την κρίνει;

Alasdair MacIntyre: After Virtue

Ο Alasdair MacIntyre, στο έργο του After Virtue (Μετά την Αρετή), προτείνει μια θεωρία της αρετής που είναι βαθιά συνυφασμένη με την έννοια των κοινωνικών πρακτικών.

Σύμφωνα με τον MacIntyre, οι κοινωνικές πρακτικές είναι συνεκτικές, σύνθετες δραστηριότητες που διαμορφώνονται ιστορικά και συμβάλλουν στα κοινά αγαθά μιας κοινότητας.

Ενδογενή Αγαθά

Οι πρακτικές αυτές αποτελούν πηγές εγγενών αγαθών, τα οποία πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της προσπάθειας επίτευξης των προτύπων αριστείας που χαρακτηρίζουν κάθε πρακτική.

Είναι προσβάσιμα μόνο μέσω της συμμετοχής στην εν λόγω πρακτική.

Το Πρόβλημα του Εξωτερικού Κριτή

Μπορεί ένας εξωτερικός να κατανοήσει;

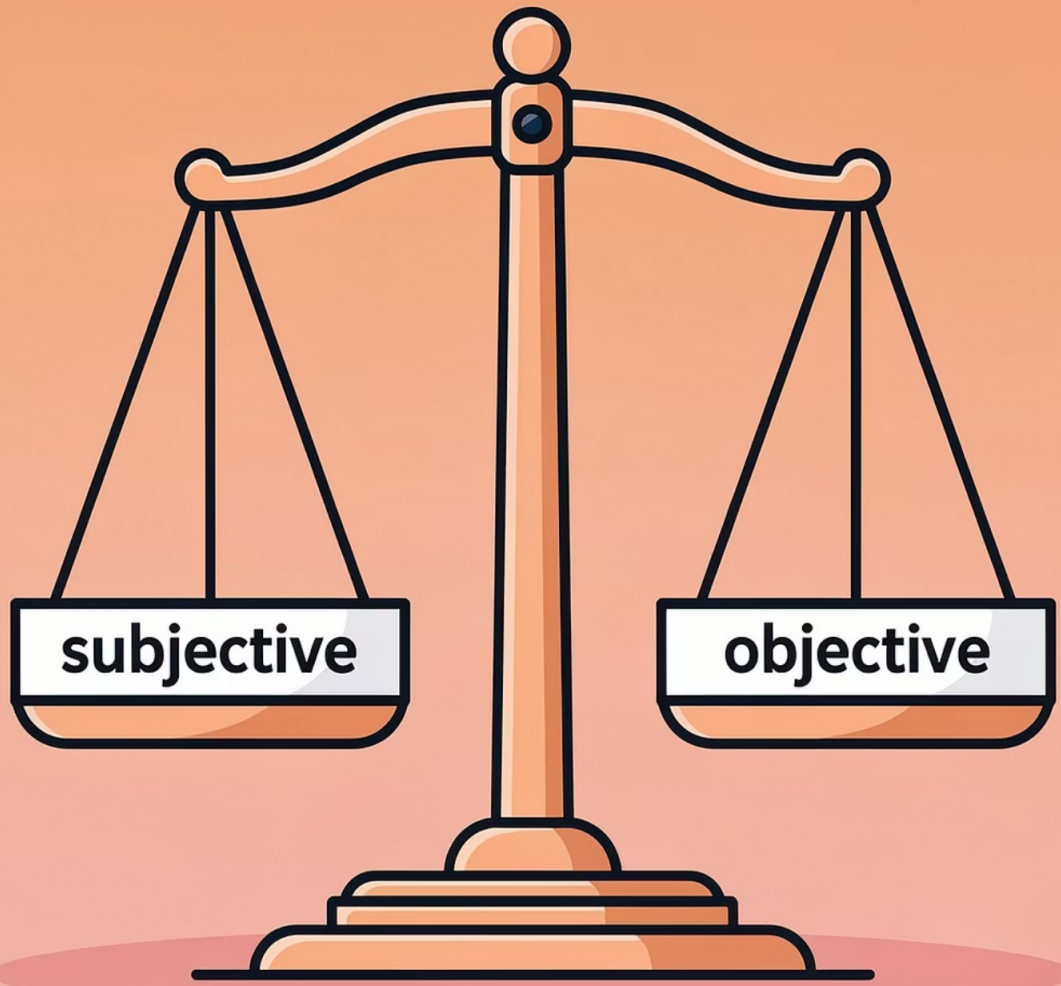
Στη βάση αυτής της θέσης, ένας που βρίσκεται εκτός της κοινωνικής πρακτικής είναι ανίκανος να την κρίνει. Μεταφέροντας αυτή τη θέση στον αθλητισμό: μήπως κάποιος που δεν ασχολείται με τον αθλητισμό δεν μπορεί να τον κατανοήσει και συνεπώς να τον κρίνει;

- ☐ *Αυτό το ερώτημα θέτει σημαντικά ζητήματα για την εγκυρότητα της φιλοσοφικής κριτικής του αθλητισμού από όσους δεν είναι άμεσα εμπλεκόμενοι.*

Mike McNamee: Κριτική του MacIntyre (1995)

Από το μακρινό 1995, ο Mike McNamee στο άρθρο του με τίτλο «*Sporting Practices, Institutions, and Virtues: A Critique and a Restatement*» (Αθλητικές Πρακτικές, Θεσμοί και Αρετές: Μια κριτική και μια αναδιατύπωση) θέτει τη βάση της παραπάνω ερώτησης.

Μεγάλο μέρος του έργου του MacIntyre, κατά δική του παραδοχή, βασίζεται στην ιδέα των ενδογενών και εξωγενών αγαθών. Και αυτή η διάκριση δεν είναι χωρίς προβλήματα.

Το Πρόβλημα της Υποκειμενικότητας

Υποκειμενική Ερμηνεία

Στη δεύτερη ενότητα αυτού του άρθρου, η έννοια του ενδογενούς ερμηνεύτηκε εν μέρει ως οι αισθητές ικανοποιήσεις των προσωπικών επιτευγμάτων που προέρχονται από διάφορες επιδόσεις.

Αυτό συμφωνεί με την ιδέα ότι η ενδογενής αξία εξαρτάται από το υποκείμενο.

Αντικειμενική Επιδίωξη

Ο MacIntyre, ωστόσο, ήθελε η έννοια του ενδογενούς να έχει αντικειμενική υπόσταση, που σημαίνει ότι τα ενδογενή αγαθά υπάρχουν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε συγκεκριμένο υποκείμενο.

Η Απάντηση του McNamee (2015)

Το 2015 ο Mike McNamee στο άρθρο του με τίτλο «Ethics and Sport» (Ηθική και Σπορ) δίνει μια σαφή απάντηση στο ερώτημα ποιος δικαιούται να ομιλεί για την ηθική στον αθλητισμό.

Υποστηρίζει ότι αυτός που θα ασχοληθεί με ζητήματα ηθικής στον αθλητισμό δεν είναι απαραίτητο να είναι ένας τεχνικός εμπειρογνώμονας όπως ένας μηχανικός, ένας γιατρός ή ένας υδραυλικός.

Η Θέση του Scott Kretchmar

Από την άλλη μεριά, όμως, τονίζει ότι κατ' αρχάς ασπάζεται την άποψη του Scott Kretchmar για την ανάγκη ύπαρξης μιας εκλεπτυσμένης κατανόησης της φύσης του αθλητισμού.

Κρίσιμη Παρατήρηση: Θα ήταν δύσκολο να εκτιμήσει κανείς τα είδη συμπεριφοράς των αθλητών και των παικτών χωρίς κάποια κατανόηση της φύσης της δραστηριότητας στην οποία εμπλέκονται.

Απαιτούμενες Γνώσεις για τον Ηθικό Φιλόσοφο του Αθλητισμού

01

Κατανόηση Κανόνων

Διάκριση μεταξύ καταστατικών και ρυθμιστικών κανόνων, και γνώση των ευρέως συμφωνημένων βοηθητικών κανόνων

02

Ηθικές Θεωρίες

Κατανόηση των ηθικών θεωριών και αντίληψη των γενικών επιχειρηματολογικών στρατηγικών

03

Λογική Ανάλυση

Εντοπισμός θέσεων, διατύπωση συμπερασμάτων, αναγνώριση άκυρων συλλογισμών

Εμπειρικά Δεδομένα και Φυσιοκρατική Πλάνη

Ένα ακόμη στοιχείο που αναδεικνύει ο McNamee για όποιον ασχοληθεί με θέματα ηθικής στον αθλητισμό είναι ότι αυτός θα πρέπει να κατέχει μια μορφή τέχνης σε ό,τι αφορά τα εμπειρικά δεδομένα σχετικά με τα ηθικά ζητήματα στον αθλητισμό.

Η Φυσιοκρατική Πλάνη

Στη φιλοσοφική ηθική, η φυσιοκρατική πλάνη είναι ο ισχυρισμός ότι είναι δυνατόν να οριστεί το καλό με όρους φυσικών οντοτήτων ή ιδιοτήτων.

Με απλά λόγια, δεν μπορούμε να εξαγάγουμε ηθικούς κανόνες από δηλώσεις φυσικών γεγονότων.

Παράδειγμα

Το γεγονός ότι κάποιες ουσίες είναι αφύσικες δεν σημαίνει αυτόματα ότι είναι ανήθικες.

Παρ' όλα αυτά η αξία των γεγονότων δεν μπορεί να παραμεριστεί - η αθλητική ηθική επιχειρηματολογία δεν μπορεί να προχωρήσει σωστά χωρίς εμπειρικά δεδομένα.

Ο Ρόλος του Ηθικού Φιλοσόφου

Τελικά επισημαίνει ότι αυτό που δεν αναμένεται από εκείνον που ασχολείται με την ηθική στον αθλητισμό είναι οι τεχνικές λύσεις.

Τι Μπορεί να Κάνει

- *Εντοπίζει αδυναμίες στους αθλητικούς κανόνες*
- *Αναγνωρίζει ανακολουθίες με τις δηλώσεις αποστολής*
- *Προσδιορίζει ασάφειες στις έννοιες που χρησιμοποιούνται*

Τι Είναι Πιο Αμφιλεγόμενο

Η διατύπωση συστάσεων για δικαιότερη κατανομή βραβείων, ευθυγράμμιση ανταγωνιστών, προστασία ευάλωτων συμμετεχόντων, εκπαιδευτικό υλικό κατά του ντόπινγκ

Συμπέρασμα: Μέλος της Κοινότητας

Ο McNamee θεωρεί ότι η διατύπωση συγκεκριμένων συστάσεων είναι καθήκον των θεσμών.

Συνεπώς, όποιος ασχολείται με την ηθική στον αθλητισμό δεν εισέρχεται στον χώρο ως ειδικός τεχνογνώστης αλλά ως μέλος της κοινότητας που συνεισφέρει με έναν ειδικό τρόπο στην αθλητική πρακτική.

Μια Γενική Εισαγωγή στις Ηθικές Θεωρίες στον Αθλητισμό

Μια επιστημονική εξερεύνηση των φιλοσοφικών πλαισίων που διαμορφώνουν την ηθική του σύγχρονου αθλητισμού

Οι Τέσσερις Πυλώνες της Ηθικής Θεωρίας

Στον χώρο της ηθικής του αθλητισμού, τέσσερις θεμελιώδεις φιλοσοφικές θεωρίες έχουν αξιοποιηθεί ευρέως για την ανάλυση ηθικών διλημμάτων και την καθοδήγηση αποφάσεων. Κάθε θεωρία προσφέρει μια διακριτή προοπτική για το τι συνιστά ηθική δράση και πώς πρέπει να αξιολογούμε τις επιλογές των αθλητών, προπονητών και οργανισμών.

Ωφελιμισμός

Μεγιστοποίηση του καλού για το σύνολο

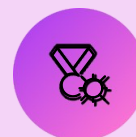
Κοινωνικό Συμβόλαιο

Συμφωνίες και κοινές υποχρεώσεις

Δεοντοκρατία

Καθήκοντα και αξιώματα δράσης

Αρεταϊκή Ηθική

Χαρακτήρας και αριστεία

Ωφελιμισμός: Η Μεγιστοποίηση του Καλού

Οι Πρωτεργάτες

Τον ωφελιμισμό εισηγήθηκαν ο **Jeremy Bentham** και ο **John Stuart Mill** κατά τον 18ο και 19ο αιώνα. Η θεωρία τους αποτέλεσε επανάσταση στην ηθική φιλοσοφία, προτείνοντας μια πρακτική και μετρήσιμη προσέγγιση στην ηθική αξιολόγηση.

Η Κεντρική Αρχή

Μια πράξη είναι **ηθικά ορθή** εάν και μόνο εάν μεγιστοποιεί το καλό. Το καλό προσεγγίζεται μέσα από τη θεωρία του ηδονισμού: η ευχαρίστηση είναι το μόνο εγγενές καλό και ο πόνος το μόνο εγγενές κακό.

Η Ουσία του Ωφελιμισμού

Η βασική αρχή του ωφελιμισμού συχνά παρερμηνεύεται. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τι πραγματικά υποστηρίζει η θεωρία και τι όχι.

Η Λανθασμένη Ερμηνεία

Έχει επικρατήσει η άποψη ότι μια πράξη είναι σωστή εάν προκαλεί «τη μεγαλύτερη ευτυχία για τον μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων». Ωστόσο, αυτή η διατύπωση είναι ανακριβής και παραπλανητική.

Η Πραγματική Θέση

Ο ωφελιμισμός δεν εστιάζει στον αριθμό των ανθρώπων που ευτυχούν, αλλά στο **συνολικό ισοζύγιο καλού έναντι κακού** για όλους τους ανθρώπους.

Κρίσιμο Παράδειγμα

Μια πράξη μπορεί να αυξάνει την ευτυχία για τους περισσότερους, αλλά να μην μεγιστοποιεί το συνολικό καλό αν ο μικρότερος αριθμός ανθρώπων χάνει πολύ περισσότερα από όσα κερδίζει η πλειοψηφία.

Πρώιμες Κριτικές: Το Ζήτημα του Ηδονισμού

Από την πρώτη στιγμή εμφάνισής του, ο ωφελιμισμός δέχθηκε σημαντική κριτική, ιδίως για τη σύνδεσή του με τον ηδονισμό.

❏ **Η Ένσταση των Σύγχρονων:** Ορισμένοι σύγχρονοι του Bentham ισχυρίστηκαν ότι ο ηδονισμός υποβαθμίζει την αξία της ανθρώπινης ζωής στο επίπεδο των ζώων.

Το παράδειγμά τους: Αν ένα απλό παιχνίδι (όπως το σπρώξιμο) δημιουργεί την ίδια ευχαρίστηση με την υψηλής διανόησης ποίηση, τότε σύμφωνα με τον αυστηρό ηδονισμό είναι εξίσου καλά.

Η Απάντηση του Mill: Ποιοτικές Διακρίσεις

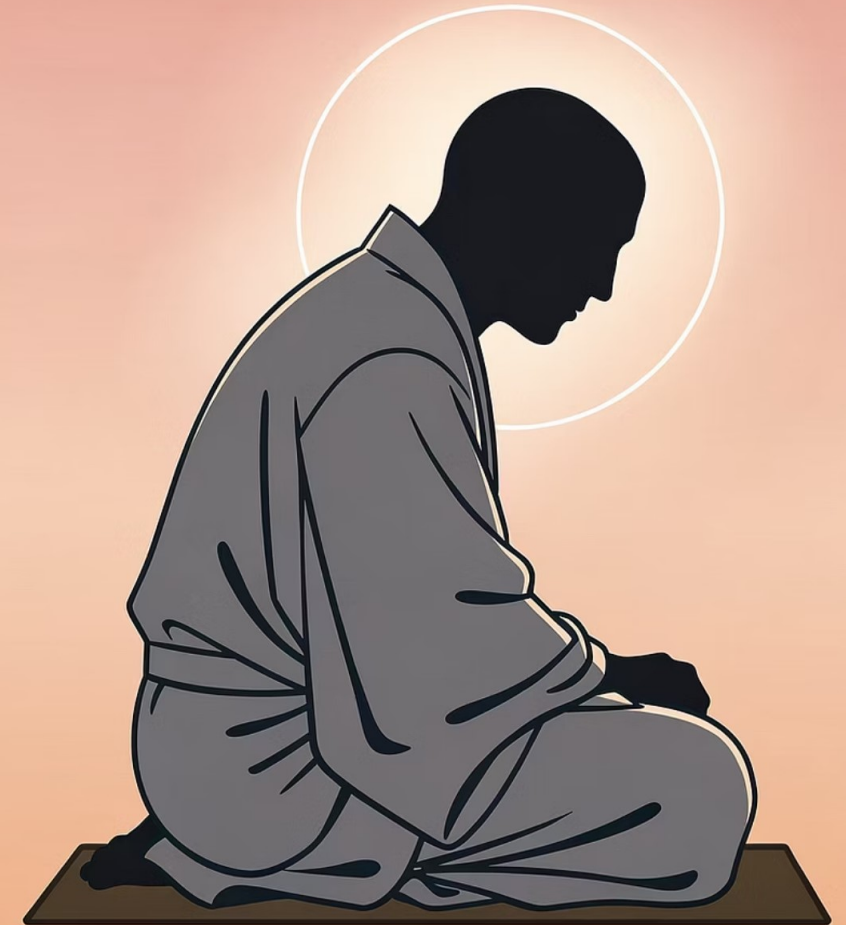
Ανώτερες Απολαύσεις

Ο John Stuart Mill επιχείρησε να αντιμετωπίσει την κριτική διακρίνοντας τις απολαύσεις σε ανώτερες και κατώτερες **ποιοτικά**. Οι διανοητικές και πνευματικές απολαύσεις θεωρούνται ανώτερες των σωματικών.

Το Κριτήριο Αξιολόγησης

Για να κρίνουμε ποιες απολαύσεις είναι ανώτερες, ο Mill πρότεινε να ρωτάμε όσους έχουν βιώσει και τα δύο είδη. Όποιος έχει γευτεί και τις δύο κατηγορίες, σύμφωνα με τον Mill, θα προτιμήσει τις ανώτερες.

Η Κριτική του Moore: Πλουραλισμός Αξιών

Ο *George Edward Moore* αμφισβήτησε την ηδονιστική βάση του κλασικού ωφελιμισμού, προτείνοντας μια ευρύτερη προοπτική για το καλό.

Συμφωνία με τον Σκοπό

Ο Moore συμφώνησε ότι οφείλουμε να προάγουμε το καλό. Η ηθική δράση έχει ως στόχο την επίτευξη καλών αποτελεσμάτων.

Πλουραλισμός Αξιών

Ο Moore ήταν πλουραλιστής όσον αφορά την εγγενή αξία. Η ομορφιά, η γνώση, η φιλία και άλλα αγαθά έχουν εγγενή αξία ανεξάρτητα από την ευχαρίστηση που προσφέρουν.

Διαφωνία με τον Ορισμό

Πίστευε όμως ότι το καλό περιλαμβάνει **πολύ περισσότερα** από όσα μπορούν να αναχθούν στην ευχαρίστηση και την απουσία πόνου.

Από τον Ωφελιμισμό στη Συνεπειοκρατία

Από τις αρχές του 20ού αιώνα, ο ωφελιμισμός υπέστη διάφορες τροποποιήσεις.

Μετά τα μέσα του αιώνα, έγινε πιο συνηθισμένο να αναφέρεται ως

«συνεπειοκρατία».

Η μετάβαση αυτή αντικατοπτρίζει τη διεύρυνση της θεωρίας πέρα από τον αυστηρό ηδονισμό. Ελάχιστοι σύγχρονοι φιλόσοφοι συμφωνούν πλήρως με την άποψη των κλασικών ωφελιμιστών, ειδικά όσον αφορά την ηδονιστική θεωρία.

Ωφελιμισμός στον Αθλητισμό: Σύγχρονες Εφαρμογές

Στον χώρο του αθλητισμού, ο ωφελιμισμός και η συνεπειοκρατία έχουν χρησιμοποιηθεί για να αναλυθούν αμφιλεγόμενα ζητήματα, ιδίως στο πλαίσιο της παράνομης ενίσχυσης της απόδοσης.

Torbjörn Tännsjö

*Ο Σουηδός φιλόσοφος υποστήριξε ότι υπάρχει μια **φασιστική προδιάθεση** στον θαυμασμό για τους αθλητικούς ήρωες, καθώς περιφρονούνται οι αδύναμοι και οι ηττημένοι.*

Claudio Tamburrini

*Αντέτεινε ότι τα θετικά αποτελέσματα από τον θαυμασμό του κοινού προς τους αθλητικούς ήρωες φαίνεται να **υπερτερούν** των ενδεχόμενων αρνητικών συνεπειών.*

Οι Αμφιλεγόμενες Θέσεις του Tamburrini

Στηριζόμενος στον ωφελιμισμό, ο Tamburrini υποστήριξε θέσεις που προκάλεσαν έντονο διάλογο στη φιλοσοφία του αθλητισμού.

Χαλάρωση της Πολιτικής κατά του Ντόпинγκ
Πρότεινε επανεξέταση των αυστηρών κανόνων σχετικά με τις ουσίες βελτίωσης της απόδοσης, με βάση τις συνολικές συνέπειες για τον αθλητισμό και την κοινωνία.

Ισότητα των Φύλων
Ανάλυση των ζητημάτων ισότητας στον αθλητισμό μέσα από το πρίσμα των συνολικών συνεπειών για όλους τους εμπλεκόμενους.

Ορισμένες Μορφές Εξαπάτησης
Συμπεριλαμβανομένης της περίφημης ενέργειας του Diego Maradona να σκοράρει με το χέρι στον τελικό του Παγκοσμίου Κυπέλλου Ποδοσφαίρου του 1986 («το χέρι του Θεού»).

Τεχνολογική Αναβάθμιση Αθλητών
Υποστήριξε τη χρήση τεχνολογίας για τη βελτίωση των ανθρώπινων ικανοτήτων στον αθλητισμό, εφόσον τα συνολικά οφέλη υπερτερούν των κινδύνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η Θεωρία του Κοινωνικού Συμβολαίου

Η θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου είναι μια ηθική αλλά και πολιτική θεωρία που προσβέυει ότι οι ηθικές ή/και πολιτικές υποχρεώσεις των ατόμων **εξαρτώνται από μια συμφωνία** που έχουν συνάψει μεταξύ τους.

Αυτή η συμφωνία καθορίζει τον τρόπο που θα συμπεριφέρονται και το πώς θα είναι διαμορφωμένη η κοινωνία στην οποία ζουν. Η θεωρία αυτή έχει βαθιές ρίζες στην αρχαία φιλοσοφία και έχει εξελιχθεί σημαντικά μέσα στους αιώνες.

Οι Ρίζες στον Πλάτωνα: Ο Διάλογος Κρίτων

Στον πλατωνικό διάλογο Κρίτων, ο Σωκράτης απορρίπτει την προτροπή του μαθητή του να δραπετεύσει από τη φυλακή με ένα επιχείρημα που παραπέμπει στη θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου.

«Ἐκ τούτων δὴ ἄθρει. ἀπιόντες ἐνθένδε ἡμεῖς μὴ πείσαντες τὴν πόλιν πότερον κακῶς τινας ποιοῦμεν, καὶ ταῦτα οὐς ἤκιστα δεῖ, ἢ οὐ; καὶ ἐμμένομεν οἷς ὠμολογήσαμεν δικαίοις οὓσιν ἢ οὐ;»

Η κεντρική ιδέα: Η ανάγκη σεβασμού στους νόμους που όλοι οι πολίτες έχουν συμφωνήσει να ακολουθούν.

Η Ιστορική Εξέλιξη της Θεωρίας

Thomas Hobbes (17ος αιώνας)

Η πλήρης έκθεση και υποστήριξη της θεωρίας του κοινωνικού συμβολαίου ως ηθικής και πολιτικής θεωρίας. Το Leviathan του Hobbes θεμελίωσε τη σύγχρονη κατανόηση της θεωρίας.

1

2

John Locke & Jean-Jacques Rousseau

Ανέπτυξαν διαφορετικές εκδοχές της θεωρίας, εστιάζοντας σε φυσικά δικαιώματα και την κοινή βούληση αντίστοιχα.

Σύγχρονη Εποχή

3

Ο John Rawls έδωσε νέα πνοή στην πολιτική θεωρία, ενώ ο David Gauthier την επανεξέτασε ως ηθική θεωρία.

Η Θεωρία της Δικαιοσύνης του John Rawls

Ο John Rawls ανέπτυξε μια θεωρία για τη δικαιοσύνη που έχει επηρεάσει βαθιά τη φιλοσοφία του αθλητισμού. Η θεωρία του προτείνει ένα πλαίσιο για μια δίκαιη κοινωνία που βασίζεται στην ακριβοδικία (fairness).

Το Πέπλο της Άγνοιας

Μια αρχική θέση όπου τα άτομα δεν γνωρίζουν τη θέση τους στην κοινωνία, την τάξη τους ή τις φυσικές τους ικανότητες. Αυτή η «άγνοια» διασφαλίζει αμεροληψία.

Αρχές της Δικαιοσύνης

Δύο θεμελιώδεις αρχές επιλέγονται πίσω από το πέπλο: η αρχή των βασικών ελευθεριών και η αρχή της διαφοράς.

Οι Δύο Αρχές της Δικαιοσύνης

Πρώτη Αρχή: Βασικές Ελευθερίες

Εγγυάται βασικές ελευθερίες για όλους: ελευθερία του λόγου, δικαίωμα ψήφου, δικαίωμα στην προσωπική ιδιοκτησία. Η αρχή αυτή έχει **προτεραιότητα** έναντι της δεύτερης.

Δεύτερη Αρχή: Αρχή της Διαφοράς

Επιτρέπει κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες μόνο εάν ωφελούν τα λιγότερο ευνοημένα μέλη της κοινωνίας. Περιλαμβάνει την ιδέα της «δίκαιης ισότητας ευκαιριών».

Η αντίληψη του Rawls για τη δικαιοσύνη ως ακριβοδικία είναι μια μορφή πολιτικού φιλελευθερισμού που στοχεύει στη συμφιλίωση της προσωπικής ελευθερίας με την κοινωνική και οικονομική ισότητα.

Κριτική των Θεωριών Κοινωνικού Συμβολαίου

Φεμινιστική Κριτική

Οι φεμινίστριες έχουν υποστηρίξει ότι η θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου στην πραγματικότητα **καμουφλάει** μερικούς από τους τρόπους με τους οποίους το ίδιο το συμβόλαιο έχει οδηγήσει στην υποδούλωση συγκεκριμένων ομάδων ατόμων, ιδίως των γυναικών.

Κριτική της Αρχής της Διαφοράς

Έχει υποστηριχθεί ότι οι ανισότητες που επιτρέπονται από την Αρχή της Διαφοράς είναι απαράδεκτες, ακόμη και αν ωφελούν τους λιγότερο ευνοημένους. Γιατί η σχετική θέση των λιγότερο ευνοημένων είναι πιο σημαντική από την απόλυτη θέση τους;

☐ **Παρά τις κριτικές:** Ζούμε σε μια κοινωνία όπου οι περισσότερες σχέσεις μας καθορίζονται με βάση συμφωνίες. Έτσι η θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου εξακολουθεί να συγκαταλέγεται στα «εργαλεία σκέψης» που διαθέτουμε για την κατανόηση των ηθικών μας αποφάσεων.

Εφαρμογές στη Φιλοσοφία του Αθλητισμού

Robert Simon: Αμοιβαία Αναζήτηση

Στο κλασικό βιβλίο του *Sports and Social Values*, ο Simon χρησιμοποίησε τη θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου υποστηρίζοντας ότι ο αθλητισμός είναι μια αμοιβαία αναζήτηση της αθλητικής αριστείας.

Sigmund Loland: Ευ Αγωνίζεσθαι

Στο επίσης κλασικό *Fair Play in Sport: A moral norm system*, ο Loland χρησιμοποίησε τη θεωρία της δικαιοσύνης του Rawls για να αναλύσει το ευ αγωνίζεσθαι (*fair play*).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Δεοντοκρατία: Η Ηθική του Καθήκοντος

*Αν κάποιος φιλόσοφος θεωρείται κεντρικής σημασίας για τις δεοντολογικές ηθικές θεωρίες, αυτός είναι σίγουρα ο **Immanuel Kant**. Η δεοντοκρατία αντιπροσωπεύει μια ριζικά διαφορετική προσέγγιση από τον ωφελιμισμό.*

Αρχές έναντι Συνεπειών

1

Ωφελιμισμός & Συνεπειοκρατία

Προσανατολίζονται στις **συνέπειες** των πράξεων. Μια πράξη αξιολογείται με βάση τα αποτελέσματά της.

3

Δεοντοκρατία του Kant

Προσανατολίζεται στις **αρχές ή αξιώματα** βάσει των οποίων ενεργεί ο άνθρωπος, ανεξάρτητα από τις συνέπειες.

Η Κατηγορική Προσταγή

Στη βάση της καντιανής ηθικής βρίσκεται η **κατηγορική προσταγή**, η υπέρτατη αρχή της ηθικής.

Χαρακτηριστικά

- Αντικειμενική
- Ορθολογικά αναγκαία
- Άνευ όρων
- Πρέπει να ακολουθείται παρά τις επιθυμίες μας

Πρώτη Διατύπωση

Πράττε μόνο με τρόπο που θα ήθελες να γίνει καθολικός νόμος

Αν δεν μπορείς να θελήσεις η αρχή της πράξης σου να γίνει καθολικός νόμος, τότε η πράξη είναι ανήθικη.

Δεύτερη Διατύπωση

Πράττε έτσι ώστε να χρησιμοποιείς κάθε άλλο άνθρωπο, πάντα ως σκοπό και ποτέ μόνο ως μέσο

Σέβασμος στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και αυτονομία.

Πλεονεκτήματα της Δεοντοκρατίας

Οι δεοντολογικές ηθικές θεωρίες έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα σε σχέση με τις συνεπειοκρατικές, ιδίως όσον αφορά την κατανόηση των ηθικών μας δαισθήσεων.

1

Ειδικές Υποχρεώσεις

Οι συνεπειοκρατικές θεωρίες δεν μπορούν να δικαιολογήσουν την προτεραιότητα των ηθικών καθηκόντων προς την οικογένεια. Η δεοντοκρατία αφήνει χώρο να δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στις οικογένειες, τους φίλους και τα σχέδιά μας.

2

Αποφυγή Περίεργων Συναγωγών

Ένας γιατρός δεν θα μπορούσε ποτέ να δικαιολογηθεί αν επέλεγε να αφήσει να πεθάνει ένας άνθρωπος για να χρησιμοποιήσει τα όργανά του και να σώσει πέντε άλλους. Τα ηθικά καθήκοντα αφορούν προς συγκεκριμένους ανθρώπους.

3

Σεβασμός της Ανθρώπινης Αξιοπρέπειας

Οι άνθρωποι δεν είναι απλά μέσα για την επίτευξη καλών αποτελεσμάτων. Έχουν εγγενή αξία που πρέπει να σεβόμαστε ανεξάρτητα από τις συνέπειες.

Μειονεκτήματα και Κριτική

Σύγκρουση Καθηκόντων

Μία σημαντική αδυναμία είναι η πιθανή σύγκρουση των ηθικών καθηκόντων. Ο Kant υποστηρίζει ότι τα ηθικά μας καθήκοντα είναι **απόλυτα** - δεν επιτρέπουν εξαιρέσεις.

- ❏ **Το Δίλημμα:** Πρέπει να αθετήσω μια υπόσχεση ή να πω ένα ψέμα; Πρέπει να προδώσω έναν φίλο για να σώσω μια ζωή; Αν βρίσκομαι αντιμέτωπος με τέτοια κατάσταση, η δεοντολογική θεωρία υπονοεί πως ό,τι κι αν κάνω είναι **λάθος**.

Δεοντοκρατία στον Αθλητισμό

Οι δεοντολογικές ηθικές θεωρίες έχουν χρησιμοποιηθεί στον χώρο του αθλητισμού συνδυαστικά με άλλες θεωρίες.

Warren Fraleigh: Σωστές Ενέργειες στον Αθλητισμό

Στο βιβλίο του *Right Actions in Sport: Ethics for contestants*, ο Fraleigh έθεσε ένα σαφές κανονιστικό σύστημα που δεσμεύει τους αθλητές και τους προπονητές σε ένα σύστημα υποχρεώσεων και καθηκόντων εντός του αθλητισμού όσον αφορά τους αντιπάλους τους και τον περίγυρό τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Αρεταϊκή Ηθική: Ρίζες στην Αρχαία Ελλάδα

Η αρεταϊκή ηθική έχει τις ρίζες της στην αρχαία Ελλάδα και ειδικότερα στον **Πλάτωνα** και τον **Αριστοτέλη**. Ήταν η κυρίαρχη ηθική θεωρία μέχρι τον Διαφωτισμό και επανεμφανίστηκε δυναμικά στα μέσα του 20ού αιώνα.

Παρόλο που η αρεταϊκή ηθική έχει πάρει διάφορες μορφές, εδώ θα εξετάσουμε την **αριστοτελική προσέγγιση**, η οποία έχει ασκήσει τη μεγαλύτερη επιρροή στη φιλοσοφία του αθλητισμού.

Βασικές Έννοιες: Αρετή και Ευδαιμονία

Αρετή (Virtue)

Ένα εξαιρετικό στοιχείο του χαρακτήρα. Είναι μια διάθεση, καλά ριζωμένη στον κάτοχό της, που τον οδηγεί να εκτιμά, να αισθάνεται, να επιθυμεί, να επιλέγει, να ενεργεί και να αντιδρά με ορισμένους χαρακτηριστικούς τρόπους.

Να κατέχεις μια αρετή σημαίνει να είσαι ένα συγκεκριμένο είδος ανθρώπου με μια συγκεκριμένη σύνθετη νοοτροπία.

Ευδαιμονία (Eudaimonia)

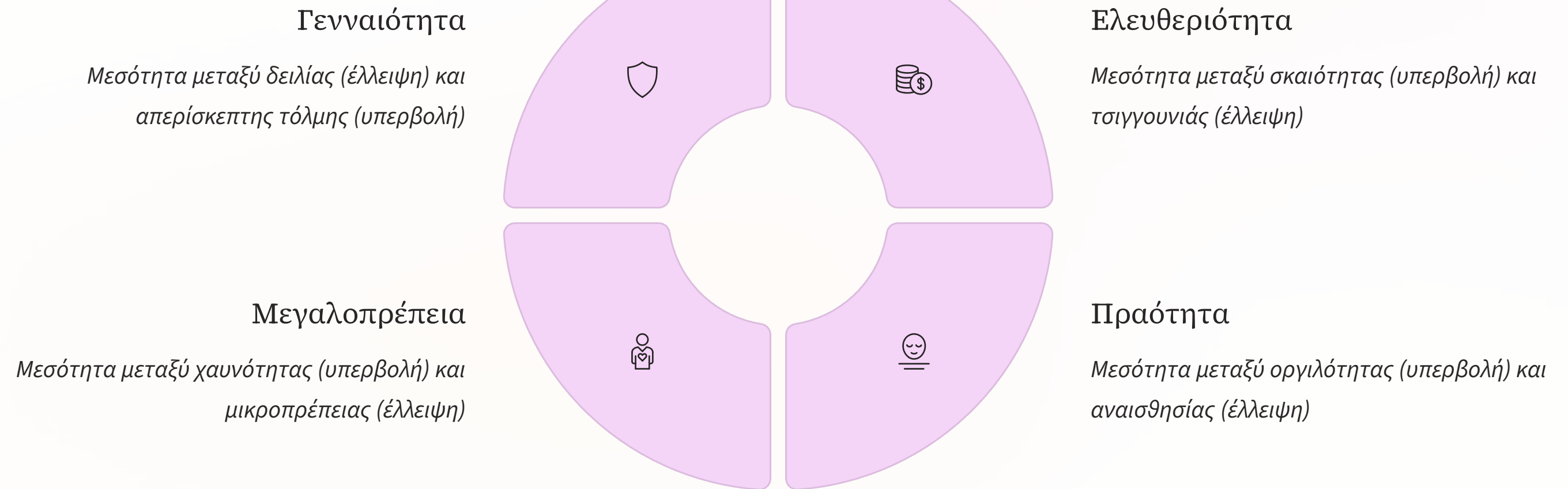
Το ύψιστο αγαθό για τον άνθρωπο. Δεν είναι ούτε ευτυχία ούτε ευημερία, αλλά μια ηθικοποιημένη ή γεμάτη αξίες ευτυχία - κάτι σαν την «αληθινή» ή «πραγματική» ευτυχία.

Η ευδαιμονία είναι δυνατή μόνο για τα λογικά όντα. Τα ζώα μπορούν να ευημερούν, αλλά όχι να είναι ευδαίμονα.

Σύμφωνα με την αρεταική ηθική, η καλή ζωή είναι η ευδαιμονική ζωή και οι αρετές είναι αυτές που επιτρέπουν σε έναν άνθρωπο να είναι ευδαίμων.

Η Δοκτρίνα της Μεσότητας

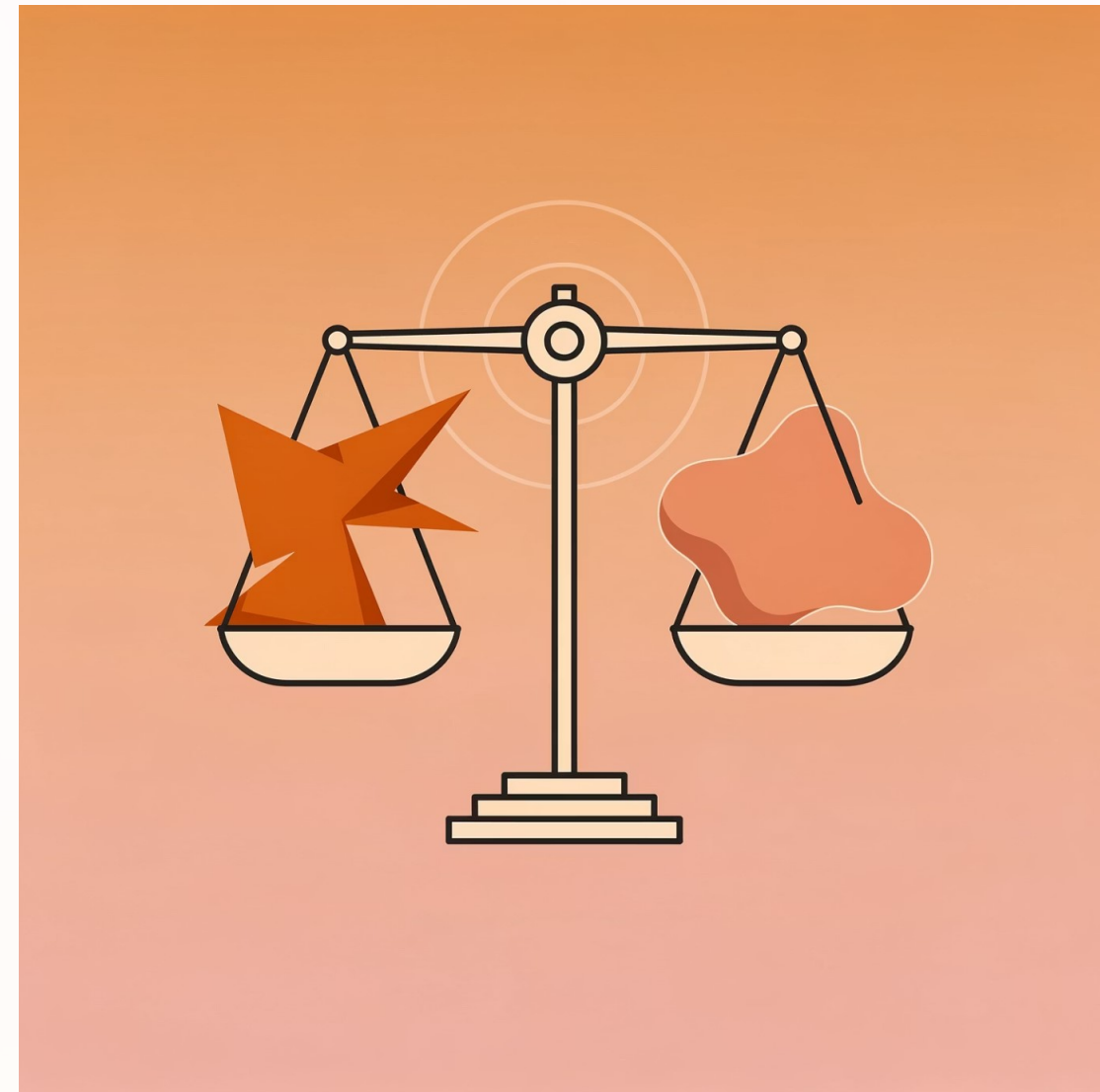
Η αρετή, κατά τον Αριστοτέλη, είναι μία έξις (ψυχική συνήθεια) που επιλέγεται ελεύθερα και αποτελεί μεσότητα μεταξύ της υπερβολής και της έλλειψης.

Μεσότητα «Σε Σχέση με Εμάς»

Η μεσότητα δεν είναι απόλυτη, αλλά «σε σχέση με εμάς» - δηλαδή ποικίλλει ανάλογα με τις περιστάσεις, το άτομο και το πλαίσιο.

Εναποτίθεται στον **φρόνιμο άνθρωπο** να την καθορίσει ανάλογα κάθε φορά. Η φρόνηση (*practical wisdom*) είναι η διανοητική αρετή που επιτρέπει τον σωστό προσδιορισμό της μεσότητας.

📄 **Παράδειγμα:** Η σωστή ποσότητα τροφής για έναν αθλητή δεν είναι η ίδια με αυτή για ένα παιδί. Η γενναιότητα σε μάχη διαφέρει από τη γενναιότητα στην καθημερινή ζωή. Η μεσότητα προσαρμόζεται στο πλαίσιο.

Κριτική και Απάντηση

Η Κύρια Κριτική

Η αρεταϊκή ηθική δεν παρέχει έναν κώδικα που αποτελείται από καθολικούς κανόνες ή αρχές για να καθοδηγήσει τις ηθικές πράξεις. Πώς μπορούμε να γνωρίζουμε τι να κάνουμε σε κάθε κατάσταση;

Η Απάντηση

*Οι υποστηρικτές της αρεταϊκής ηθικής επιμένουν ότι η αναζήτηση καθολικών κανόνων δεν είναι **ρεαλιστική**. Η ηθική ζωή είναι πολύ πιο περίπλοκη από όσο μπορούν να συλλάβουν απλοί κανόνες.*

Αρεταϊκή Ηθική στον Αθλητισμό

Η αρεταϊκή ηθική έχει χρησιμοποιηθεί εκτενώς στη φιλοσοφία του αθλητισμού, τόσο για ιστορική δικαιολόγηση όσο και για σύγχρονη ανάλυση.

01

Ιστορική Δικαιολόγηση

Ο αθλητισμός, από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα, θεωρείται η αρένα μέσα στην οποία οι αθλητές **ασκούνται και αποκτούν αρετές** - αρετές που στη συνέχεια εφαρμόζουν και στην υπόλοιπη ζωή τους.

02

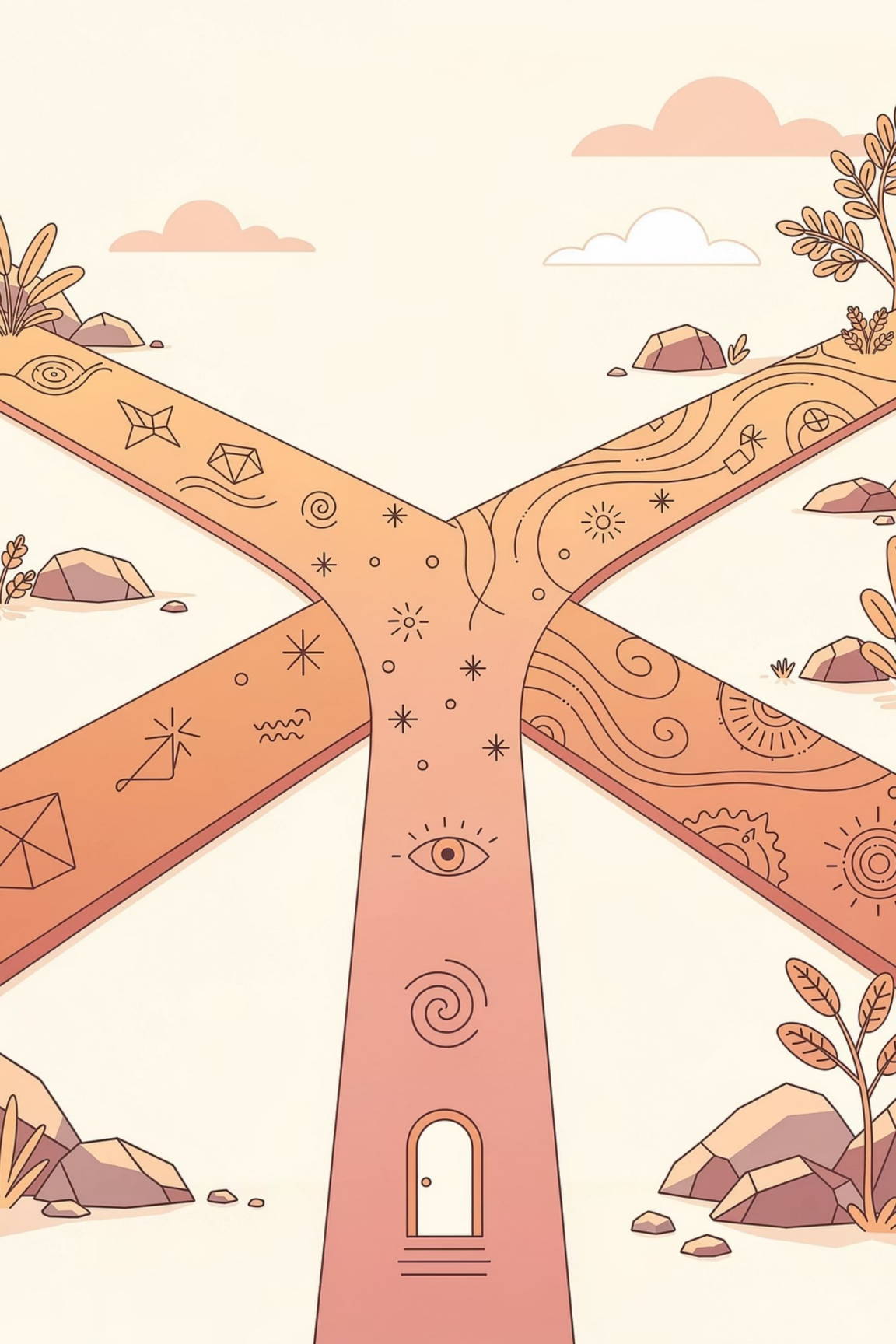
Σπορ ως Κοινωνικές Πρακτικές

Φιλόσοφοι όπως ο Alasdair MacIntyre έχουν ερμηνεύσει τα σπορ ως κοινωνικές πρακτικές που προάγουν **κανόνες αριστείας** μέσα από την επιδίωξη των ενδογενών αγαθών τους.

03

Ενδογενή Αγαθά

Αγαθά όπως η ικανοποίηση από τη συμμετοχή, η χαρά της άσκησης, η ανάπτυξη δεξιοτήτων και η αίσθηση επίτευξης - αγαθά που έχουν αξία ανεξάρτητα από εξωτερικές ανταμοιβές.

Συμπεράσματα: Τέσσερις Προοπτικές, Μία Αναζήτηση

Οι τέσσερις ηθικές θεωρίες που εξετάσαμε προσφέρουν διαφορετικές, αλλά συμπληρωματικές προοπτικές για την κατανόηση της ηθικής στον αθλητισμό.

4

Θεωρίες

Ωφελιμισμός, Κοινωνικό
Συμβόλαιο, Δεοντοκρατία,
Αρεταϊκή Ηθική

1

Στόχος

Η κατανόηση του τι συνιστά
ηθική δράση στον
αθλητισμό

∞

Εφαρμογές

Από το ντόπινγκ μέχρι το
fair play, από την ισότητα
μέχρι την αριστεία

Κάθε θεωρία φωτίζει διαφορετικές πτυχές των ηθικών διλημμάτων που αντιμετωπίζουμε στον αθλητισμό. Η κατανόηση και των τεσσάρων μας εξοπλίζει με ένα πλούσιο φιλοσοφικό εργαλείο για την ανάλυση και την αντιμετώπιση των σύνθετων ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν στον σύγχρονο αθλητισμό.